

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

Tunézia és Líbia egyesül

A hírszolgálati irodák szombaton gyors hírből jelentették Tunézia és Líbia egyesülését. A két észak-afrikai arab ország ezután Iszlám Arab Köztársaság néven, egyetlen elnök, közös kormány és alkotmány irányítása alá fog tartozni.

Az erről szóló nyilatkozatot szombaton délután a tunéziai Dzszerbában írta alá Burgiba és Kadhafi elnök. A két ország egyesítését jóváhagyás végett népszavazásra bocsátják, január 18-án.

Tunézia és Líbia egyesítését a két államfő teljes titoktartással készítette elő, Kadhafi ugyanis magánjellegűnek minősített látogatásra érkezett pénteken este Dzszerbába. Burgiba szombat délelőtt csatlakozott hozzá, és délután már alá is írták a nyilatkozatot.

A váratlan lépés általános meglepetést keltett, hiszen Burgiba egy évvel ezelőtt pangoztatta, az igazi egység eléréséhez „talán évszázadok is kellenek”.

Jubileumi év után

Az MHSZ munkájának eredményei

Jubileumi esztendőzt zárt a Magyar Honvédelmi Szövetség, amely 1973-ban ünnepelte megalakulásának 25. évfordulóját. Ennek főbb tapasztalatairól és a szövetség előtt álló további feladatokról nyilatkozott Kiss Lajos vezérőrnagy, az MHSZ főtitkára. Egyebek között megállapította:

— Jóleső érzéssel mondhatom, hogy a sok munkával párosult, számunkra ünnepi 1973-as esztendő új sikereket, figyelemre méltó eredményeket hozott. Szövetségünk életének e kiemelkedő időszaka nagy érdeklődést váltott ki országszerte.

Jól szolgálta a jubileum nemzetközi kapcsolataink erősítését, még szorosabbra fűzését, elsősorban a szocialista országok testvérszervezeteivel, de a világ különböző államainak sportolóival is.

— A párt-, állami és társadalmi szervektől, az üzemeiktől, vállalatoktól, intézményektől, termelőszövetkezetektől, a fegyveres testületektől kapott erkölcsi, politikai és anyagi támogatás jelentősen növekedett. Örömmel számolhatok be arról is, hogy a megyei és járási vezetőségeknél, szövetségünk több ezer szakági klubjában növekedett az önállóság, gazdagodtak a függetlenített dolgozók és az aktivisták politikai, szakmai ismeretei. Ennek eredményeként magasabb színvonalon és következetesebben teljesítették a katonai elő- és utóképzést, a hazafias honvédelmi nevelés terén, valamint a honvédelmi sportok

kiszélesítésére és fejlesztésére kapott feladataikat.

— Az MHSZ-klubok — mint a szövetség társadalmi bázisai — döntő többségükben a hazafias honvédelmi nevelés, az elő- és utóképzés, a honvédelmi sportok központjává váltak. A klubok szakemberekkel és eszközökkel segítették — és ezt teszik a jövőben is — az iskolákban, a KISZ Ifjú Gárdaszakaszaiban, az úttörőcsapatokban, a honvédelmi oktató és nevelő tevékenységét. A tanácsok, a gazdasági egységek zöme növekvő mértékű anyagi segítséggel járult hozzá munkánk feltételeinek javításához. Ennek az anyagi segítségnek is, de az MHSZ-dolgozók, -klubtagok és a feladataink végrehajtását lelkesen támogatók munkájának köszönhető, hogy csupán az utóbbi két esztendőben több mint 70 korszerűen felszerelt kiképzési és sportbázist adtunk át rendeltetésének.

— A most kezdődött esztendőről még annyit, hogy eseményekben ez is gazdagnak ígérkezik. Ezúttal első alkalommal hazánkban rendezik meg az ejtőernyős-világ bajnokságot. Ugyancsak Magyarország lesz a színhelye a „Testvériség—barátság” komplex nemzetközi rádióversenynek, valamint a szocialista országok nemzetközi műrepülő felkészítő versenyének. 1974-ben is — az előző évekhez hasonlóan — számos, külföldön sorra kerülő nemzetközi versenyen vesznek majd részt sportolónk — fejezte be nyilatkozatát a főtitkár.

Módosításra várnak a kollektív szerződések

Tapasztalatok a KSZV-nél

Természetesen nem törvényszerű a vállalatok kollektív szerződéseit minden esztendőben kicserélni, megváltoztatni. A legutóbbit öt esztendőre készítették, s azok alapjaikban megfelelnek, legfeljebb a következő öt éves tervidőszakban várnak lényegesebb változtatásra. Mégis érdemes foglalkozni a kollektív szerződésekkel, hiszen vannak olyan vállalatok, tények, amelyek időszzerűvé teszik néhány területen a módosítást! A Kenderifonó és Szövőipari Vállalat sajátos körülmények közé került, így a kollektív szerződésük is nagyobb figyelmet érdemel.

Munkahelyek sajátosságai

A KSZV azért tér el a többi vállalattól, mert két

évvel ezelőtt összevonták a rostkikészítővel. Akkor készítették egy kiegészítő függelékét az érvényes kollektív szerződéshez, amely érvényben volt mindaddig, amíg megszületett a végleges szerződés. Ez a kollektív szerződés 1973. január 1-től 1975. december 31-ig szól. Harkai Vilmos, a vállalati szakszervezeti tanács titkára elmondta, hogy végeredményben minden esztendőben át kell vizsgálniuk a kollektív szerződést, mert a munkahelyi sajátosságok változása olykor változtatást igényel a szerződésekben is.

Az összevont nagyvállalat régebben kialakított kollektív szerződése kiállta a próbát. A központ és a hat gyártelep önálló függelékben rendezi a maga sajátosságait. Különböző már most készülnek a kollektív szerződések módosítására. A gazdasági vezetők beszámolnak arról, hogy milyen tapasztalatokat szereztek az elmúlt esztendőben, s mit tartanak szükségesnek változtatásra. Ezután következnek a termelési tanácskozások, ahol a dolgozók is elmondják véleményeiket, javaslatokat, és csak a „visszatér” gondolatok után kezd munkába a szakszervezeti tanács mellett működő bizottság.

Változó rendelkezések

A vállalatok alaptörvényét befolyásolják azok a rendelkezések, amelyek év közben látnak napvilágot. A KSZV szakszervezeti tisztségviselői úgy értékelik kollektív szerződésüket, hogy az megfelelően betölti feladatát, betartják a gazdasági vezetők és a dolgozók is. Nyilvánvalóan vannak olyan alapvető dolgok, amelyek nagyobb érdeklődést váltanak ki a dolgozók részéről: a bérpolitikai intézkedések, munkaügyi szabályok, túlórák helyzete, a szabadságos rendje, a csökkent munkaképességük elhelyezése és keresete stb. De e téren sem tapasztaltak a szakszervezeti vezetők semmilyen visszasszót.

Leggyakrabban a változó rendeletek és a vállalatnál megvalósuló üzemi és munkaszervezési határozatok, átszervezések követelnek módosítást a kollektív szerződésben, vagy annak valamely függelékében. Nemrégiben például a KSZV-nél is

történtek átcsoportosítások, hiszen a központi gépműhelyük most az újszegedi szövőüzem kebelébe került, de más elveket kívánnak követni az étkeztetési hozzájárulásban, a lakásépítkezések támogatásában és más egyebekben.

Nyereségelosztás, lakáskérdések

A nagyvállalat gazdasági terveiben meghatározták, hogy évente legalább kétheti fizetésnek megfelelő összeget osztanak a részesedési alaphoz. A kollektív szerződésbe nyilvánvalóan hosszú távra pontos összeget nem rögzíthetnek, hiszen a gazdasági eredményeket az adott esztendőben érvényesülő előnyös és hátrányos tények befolyásolják. Az elosztási elveket már pontosan körülírja a kollektív szerződés. A lakásépítési hozzájárulás összege, de a támogatás módjai ugyanancsak változtak az elmúlt években. Erről érdemes néhány adatot is közreadni.

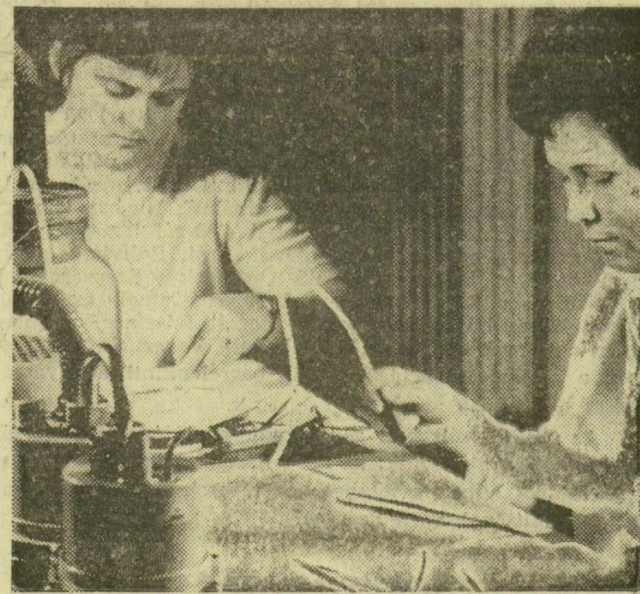
A KSZV korábban csak a részesedési alaphoz tartálékolt évi 200 ezer forintot, a dolgozók lakásépítkezéseinek támogatására. Az elmúlt évben már változott a helyzet, hiszen a részesedési alaphoz többet félretesznek, és a gyárak önállóan döntenek az elosztásról. De a felújítási alaphoz is támogatják a dolgozókat. Tavaly a szakszervezetek 5 dolgozót, az ifjúsági szervezet pedig négy dolgozót javasolt munkásság-akcióra. Ketten már be is költöztek az új otthonukba, s a vállalat számukra 100 ezer forint kamatmentes hitelt adott. Ilyen célra különben 600–700 ezer forinttal rendelkezik a vállalat. Összesen, amióta a vállalatoknak módjukban van támogatni munkásaikat, hogy azok megoldják lakáskérdésüket, 154-en kaptak hitelt munkahelyüktől.

A most sorra kerülő termelési tanácskozásokon a dolgozóknak lehetőségük lesz véleményét mondani az érvényben levő kollektív szerződésről, és javaslatokat is tehetnek módosításra. A kenderipar vállalatának dolgozói februárban és márciusban értékelik munkahelyük alaptörvényét. Ezek a tanácskozások igen jó alkalmat adnak arra is, hogy tovább szélesedjék az üzemi demokrácia.

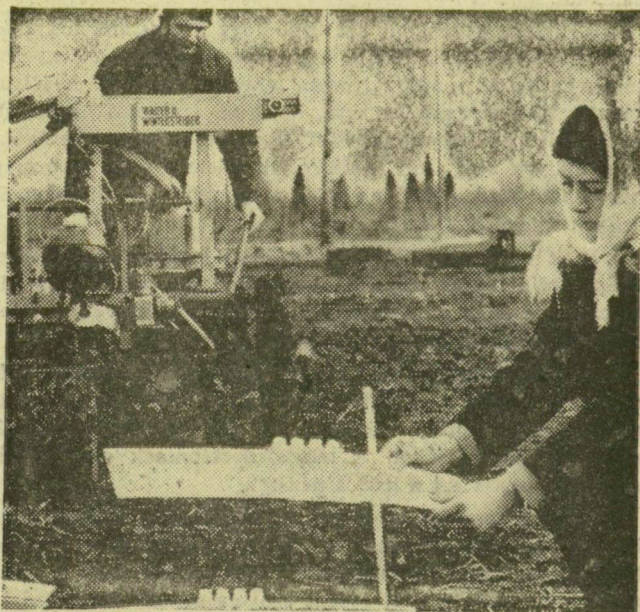
Búzakalászs januárban

Mindenképpen szokatlan látvány január első felében — ha hó nincsen, akkor is —, hogy kalászt hajt a búza. A szegedi gabonatermesztési kutató intézet kiszombori kísérleti telepén, az üvegházakban most keresztezik a különböző búzákat, hogy továbbtermesztésre alkalmas fajtákat találjanak. Átlagosan tíz év kellene egy új búzafajta nemesítéséhez, azzal, hogy egy évben két nemzedéket nevelnek föl, lényegesen megrövidülhet ez az idő.

Az új fajtákat különböző rezisztencia-vizsgálatnak is alávetik: kutatják, mennyire érzékenyek egyes betegségekkel. Képünkön a gabonarozsda spóráit gyűjtik össze, ezzel fertőzik meg a növényt, és csak azt termesztik tovább, amelyik legjobban ellenáll a fertőzésnek.

Még szokatlanabb látvány: télen vetnek. A FAO nemzetközi búzakupatájának megbízásából fajta-összehasonlító kísérleteket is végeznek itt. A búza egy részét ősszel vetik el a kísérleti parcellán, a másikat tél közepén, de marad vetnivaló tavaszra is. A vizsgálat célja: megállapítani, melyik fajta viseli el legjobban a telet. Úgyes kis géppel vetnek, arra is alkalmas, hogy a nemesített növény egy-egy kalászából származó magot külön sorba vesse.

Tisztítják a Dunát a szennyező pakurától

Az OVH tájékoztatása szerint még vasárnap is éjjel-nappal dolgoznak a vízszennyezés elhárításán a Dunaújváros—Paks közötti Duna-szakaszon. A Dunai Vasmű 5000 köbméteres pakuratartályából eredő vízszennyezés elhárítását már hat vízügyi igazgatóság több mint 700 dolgozója munkálkodik. A megfeszített munkát csaknem 100 gép és szállítóeszköz, 110 vízi jármű — vontató, uszály, kitzóha-

jó, motorcsorak, ladik — segíti. A folyón úszó, csomókba dermedt pakura útjait többhelyütt uszályokkal igyekeznek elállni a mederben, hogy, a vízszennyezés ne vonulhasson tovább.

A mintegy 2800 köbméter kiömlött pakura jelentős részét már sikerült kiemelni a folyóból, de a jobbára csak kézi erővel végezhető munka még hetekig eltarthat. Szükség esetén újabb vízvédelmi erők mozgósítására is sor kerül.